

صعود تلخ در جدول جهانی جراحی زیبایی

براساس گزارش فایننشال تایمز، ایران از رتبه ۱۸ در جدول بیشترین موارد جراحی زیبایی جهان به رتبه ۱۲ رسیده از جدیدترین آمارها، هزینه‌های جراحی زیبایی و دلایل پرطرفدارتر شدن آن گفتیم

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

چهارشنبه ۹ اسفند ۱۴۰۲
۱۸ شعبان ۱۴۴۵ • ۲۸ فوریه ۲۰۲۴
شماره ۲۱۴۴۱

۲۶۶۰

در زندگی سلام امروز بخوانیم:

چهارمانی در دقفسه سینه خطرناک است؟

کاهش استرس

با غرق شدن در اکسپلور اینستاگرام؟

آشنایی با ۴ مدل راهبرد مقابله‌ای انسان‌ها در شرایط استرس‌زا و این‌که هر کدام چه مزایا و معایبی دارد

یادگیری بیشتر مغز از افرادی که دوست‌شان داریم

پرونده

اگر اخبارهای حوزه سلامت را در چند ماه اخیر دنبال کرده باشید، در جریان آمارها و گزارش‌های متعدد مسئولان و رسانه‌ها از افزایش تقاضا برای جراحی زیبایی در ایران و کاهش سن متقاضیان این جراحی‌ها قرار گرفتید. احتمالاً خودتان هم در اطرافیان اعم از فامیل و آشنایان، افرادی را می‌شناسید که دست به چنین عمل‌هایی زده‌اند. چند وقت پیش بود که رئیس انجمن جراحان پلاستیک و زیبایی ایران با اشاره به این‌که با قیافه‌های «کپی پیست»، در خیابان روبه‌رو هستیم، افزود: «قیافه اصیل ایرانی در حال فراموش شدن است. این‌که مر دم دنبال عمل زیبایی هستند و مدام چهره افراد تغییر می‌کند و با سختی هزینه جراحی زیبایی را تأمین می‌کنند، یک زنگ خطر جدی است.» به تازگی هم، روزنامه فایننشال تایمز با اشاره به افزایش جراحی زیبایی در ایران آن را «سونامی» نامیده و تأکید کرد این موج بزرگ می‌تواند چهره اصیل ایرانی‌ها را تغییر دهد؛ پدیده‌ای که حتی جراحان زیبایی در ایران را هم نگران کرده است. به نوشته این روزنامه، «چهره اصیل ایرانی از طریق جراحی‌های گسترده در حال تحریف است و استاندارد‌های زیبایی «نامتجانس» بر ایرانیان تحمیل شده است». به همین بهانه و در پرونده امروز زندگی‌سلام از جدیدترین آمارهای رسمی در این باره خواهیم گفت و با کمک ۲ روان‌شناس، به ریشه‌یابی این ماجرا و بررسی آن از زوایای متعدد پرداختیم.

افزایش خیره‌کننده تقاضای مردان و نوجوانان به جراحی زیبایی

بر اساس گزارش جدید فایننشال تایمز، ایران از رتبه ۱۸ در جدول بیشترین موارد جراحی زیبایی به رتبه ۱۲ ارتقا یافته است. اگر آمار ۱۵۱ هزار جراحی زیبایی در سال ۲۰۱۶ مینا باشد، حدود ۳۲ هزار عمل زیبایی در سال ۲۰۲۲ رشد بیش از دوبرابری را نشان می‌دهد. نکته قابل توجه افزایش تمایل مردان به جراحی زیبایی در ایران به نسبت ۱۰ سال گذشته است. از دیگر پدیده‌های نوظهور در جراحی‌های زیبایی کاهش سن متقاضیان است؛ زیرا گزارش‌ها نشان می‌دهد سن درخواست برای جراحی زیبایی در ایران به ۱۴ سال رسیده است. این در حالی است که طبق آمار دبیر انجمن علمی جراحان پلاستیک و زیبایی ایران «از هر ۱۰۰ نفر مراجعه‌کننده فقط ۳۰ نفر آن‌ها به عمل نیاز دارند و ۳۰ نفر دیگر هیچ احتیاجی به عمل ندارند و ۴۰ نفر بقیه انتخاب با خودشان است و عمل کردن یا نکردن‌شان به سلیقه شخصی خودشان برمی‌گردد.» طبق آمار هر سال جراحی‌های زیبایی بیش از ۲۵ هزار مورد است اما آمارهای غیررسمی از انجام سالانه ۸۰ هزار جراحی زیبایی در کشور خبر می‌دهد.

پرطرفدارترین جراحی‌های زیبایی در ایران

اگرچه تا دهه‌های گذشته تمایل به جراحی زیبایی بیشتر بر جراحی بینی متمرکز بود اما در سال‌های اخیر پدیده جوان‌سازی چهره، پیکرتراشی و تغییر جزئیات چهره، جراحی‌های زیبایی را پیچیده‌تر کرده است. براساس آمار، جراحی بینی همچنان رتبه اول عمل‌های زیبایی را در ایران به خود اختصاص داده است. علیرضا صابری، دبیر انجمن علمی جراحان پلاستیک و زیبایی ایران می‌گوید: «عمل زیبایی بینی نسبت به سایر عمل‌های زیبایی در ایران بیشتر است و بعد از آن، عمل لیفت (کشیدن پوست) صورت، تزریق چربی به صورت، پلک فوقانی و پلک تحتانی قرار دارد». تزریق ژل، کاشت پروتز و تزریق بوتاکس پرطرفدارترین خدمات زیبایی‌اند که

جراحی‌های زیبایی به روایت هزینه‌های باورنکردنی

توضیحی درباره انواع روش‌های آن به هزینه‌های رایج‌ترین عمل‌های زیبایی اشاره خواهد شد:

* افزایش قد از ۶۵۰ میلیون تا یک میلیارد تومان	* جراحی بینی از ۱۵ تا ۸۵ میلیون
* تغییر رنگ چشم با لیزر از ۱۲۰ تا ۲۰۰ میلیون	* زاویه‌سازی فک و صورت از ۵ تا ۴۰ میلیون
* بلفاروپلاستی و برداشتن پف پلک‌ها از ۱۲ تا ۴۵ میلیون	* لیفت شقیقه و ابرو از ۸ تا ۴۵ میلیون
* جراحی میزان کردن گوش از ۱۶ تا ۲۵ میلیون	* کاشت مووریش از ۱۵ تا ۳۵۰ میلیون
* لمینت، کامپوزیت و نگین دندان از ۳ تا ۱۲۰	* پیکرتراشی و ابدومینوپلاستی از ۱۲ تا ۶۰ میلیون

۵ عامل روان‌شناختی گرایش به جراحی زیبایی

دکتر محمد نوابی | متخصص روان‌شناسی مشاوره و استاد دانشگاه

جراحی صورت به قصد زیباسازی، همگام با مدرنیته پا به عرصه ظهور گذاشت. مدرنیته شرایطی متفاوت از قبل را برای همگان ایجاد کرده که قدرت انتخاب و توانایی در ایجاد تغییرات در عرصه‌های گوناگون زندگی از جمله بدن، در زمره مهم‌ترین دستاوردهای این پدیده است و امروزه جراحی زیبایی به یکی از دغدغه‌های انسان تبدیل شده است؛ اما میزان آگاهی‌ما از مسائیل روان‌شناختی مرتبط با آن در ایران بسیار اندک است. در پژوهش‌هایی که با هدف بررسی عوامل روان‌شناختی موثر بر گرایش افراد به جراحی‌های زیبایی صورت گرفته، یافته‌ها به ۵ عامل اصلی اشاره می‌کنند.

۱- تصورات اشتباه درباره نقص‌های تخیلی

بسیاری از جراحی‌های پلاستیک به افراد کمک می‌کند تا از شر نقایص جسمانی خود خلاص شوند و کیفیت زندگی اجتماعی‌شان را بهبود بخشند؛ اما جراحی‌های زیبایی اغلب به دلیل نارضایتی افراد از نقص‌های جزئی و تخیلی در ظاهرشان انجام می‌شود و معمولاً ریشه در مشکلات روان‌شناختی دارد. طبق پژوهش‌ها،

خانواده، دوستان، فامیل، همسر، بعضی پزشکان، ماهواره، فضای مجازی و... در ایجاد این تمایل موثر هستند. **۲- افزایش محبوبیت** افرادی که متحمل درسرها و هزینه‌های جراحی‌های زیبایی می‌شوند، معمولاً به دلیل عزت‌نفس پایین و فقدان تصورات مثبت از خود، بدریختی بدنی یا کسب توجه عمومی، تن به این کار می‌دهند و داشتن عزت‌نفس پایین و احساس نداشتن جذابیت فیزیکی در افراد، احتمال گرایش آن‌ها را به انجام جراحی‌های زیبایی افزایش می‌دهد.

۳- ارتقای اعتماد به نفس بیشترین انگیزه در تمایل افراد به این جراحی‌ها، کسب زیبایی به عنوان عاملی برای ارتقای اعتماد به نفس معرفی شده است. این تمایل از طرفی متأثر از خصوصیات فردی و از طرف دیگر تحت تأثیر الزام‌های خارجی

والدین با تقاضای نوجوانان برای جراحی زیبایی چه کنند؟

زهره منفی شکیب | کارشناس ارشد روان‌شناسی

استفاده زیاد و بدون ضابطه از شبکه‌های اجتماعی و دنبال کردن مدل‌های مختلف، تصور افزایش اعتماد به نفس با انجام جراحی زیبایی، باور به امکان دستیابی به گزینیه‌های بهتر در ارتباطات عاطفی و موقعیت‌های شغلی مناسب به سبب چهره‌ای زیباتر، تمایل به جراحی غیر ضروری را در میان نوجوانان و جوانان در ایران افزایش داده است. در ادامه از نقش والدین در اصلاح این باورها گفتیم.

ریشه‌های این تقاضا را بشناسید

بسیاری از دختران و پسران امروزی جلوی آینه می‌ایستند و زیبایی خود را زیر سوال می‌برند چرا که شبیه مدل‌هایی نیستند که در شبکه‌های اجتماعی یا روی جلد مجله‌ها می‌بینند. معیارهایی سخت که توان رسیدن به آن‌ها در بیشتر افراد عادی جامعه نیست؛ بدنی ورزیده، پوستی اغراق‌آمیز صاف و بدون هیچ ایراد و کک و مک و... تجربه یک فرد از بدن خودش ناشی از مقایسه با تصاویر بزرگ‌نمایی شده از کسانی است که او را در فضای مجازی، بلیبوردها، فیلم‌ها، مجلات و روزنامه‌ها محاصره می‌کنند. همچنین استفاده سلیبیتی‌ها و مدل‌های زیبایی از اعمال جراحی فراوان به عنوان الگوی پیش فرض زیباتر شدن، برای نوجوانان تبدیل به اولین انتخاب شده است.

مراقب سبک‌های فرزندپروری تان باشید

نگرش‌ها، احساسات و آگاهی فرد در باره توانایی، مهارت و قابلیت پذیرش اجتماعی‌اش، در فرد خود پنداره را شکل می‌دهد. بسیاری از افرادی که به جراحی‌های زیبایی مکرر روی می‌آورند، دچار مشکلاتی در تصویر بدنی خود هستند. تصویر خوششتن مبنای اصلی مباحثی است که فرد خود را «خوب» یا «بد» می‌داند که تقریباً تحت تأثیر سبک‌های فرزندپروری والدین و تعاملات کلامی

آن‌ها با کودک است. به هر میزان که والدین تعاملات مثبت‌تری با نوجوان داشته باشند، تصویر خوششتن او مثبت‌تر می‌شود و او را از انجام کنش‌های منفی در آینده از جمله به تیغ جراحی زیبایی سپردن برای زیباتر شدن، بازمی‌دارد.

به نیازهای نوجوان تان پاسخ دهید

تمایل به دیده شدن و جلب توجه در نوجوانی هم برای پسرها و هم برای دخترها بالاست. از آن جایی که نوجوانان و جوانان در شکل‌دهی هویت خود بیشتر به دنبال کسب محبوبیت هستند، یکی از راه‌هایی که احتمال دارد برگزینند جراحی زیبایی است. بنابراین برای مبارزه با احساس شرم و نارضایتی از ظاهر جسمانی به جای تغییر در رفتارها و عملکرد خود، در صد تغییر در ظاهر خود برمی‌آیند. والدین باید با توجه به نوجوان و مسئولیت دادن به او، این نیازها را پاسخ دهند.

مشورت با روان‌شناس قبل از عمل زیبایی

در نهایت تنها توصیه‌ام به افرادی که تمایل به انجام این عمل‌های زیبایی دارند یا فرزندشان قصد انجام این جراحی‌ها را دارد، این است که قبل از هر اقدامی، به جای مشورت با پزشکان جراح یا افرادی که جراحی‌های زیبایی را انجام داده‌اند، با یک روان‌شناس متعدد در باره انگیزه این عمل جراحی صحبت کنند.

است. در خور ذکر است که این شیوه یعنی جراحی زیبایی، اعتماد به نفس واقعی را افزایش نمی‌دهد، در حالی که افراد می‌توانند با مهارت‌های موثر روان‌شناختی، اعتماد به نفس خودشان را به صورت واقعی افزایش دهند و از ظاهر خود لذت ببرند.

۴- اختلالات افسردگی، مرزی و... نتایج پژوهش‌های روان‌شناختی نشان می‌دهد که جویندگان جراحی زیبایی بیشتر از اختلالات افسردگی، شخصیت‌نمایشی، خودشیفته، وسواسی، خودآزار، مرزی و اسکیزوتایپال، فویبای اجتماعی نسبت به افراد عادی رنج می‌برند. همچنین اختلال بدریختی بدنی در متقاضیان جراحی زیبایی بسیار شایع است. پیشنهاد این است قبل از اقدام به این جراحی‌ها، تست‌های روان‌شناختی انجام شود.

۵- مقایسه‌های اجتماعی بر اساس ظاهر عامل مهم دیگر، مقایسه‌های اجتماعی بر اساس ظاهر است. در متقاضیان جراحی زیبایی میزان سرمایه‌گذاری روانی بر جسم و ظاهر فیزیکی بسیار بیشتر از افراد عادی است و این مسئله ناشی از توجه بیش از حد خانواده و اطرافیان شخص به ظاهر افراد دیگر و قضاوت درباره رفتارها و خصوصیات شخصیتی آن‌ها بر اساس ویژگی‌های ظاهری‌شان است. بر این اساس این افراد به شکل‌های گوناگونی می‌خواهند در مرکز توجه خانواده و اطرافیان و اجتماع قرار گیرند و انجام جراحی زیبایی هم یکی از این روش‌هاست.

قبل از جراحی زیبایی این مطلب را بخوانید

اگر شما هم جزو افرادی هستید که وسوسه شدید تا بدون داشتن دلیل پزشکی دست به جراحی زیبایی بزنید، چند توصیه به شما داریم که حتماً باید به آن‌ها توجه داشته باشید.

۱- خودتان را به زیر پدیا د بگردید خود را آن گونه که هستید، بپذیرید و دوست بدارید. هر آدمی زیبایی‌های منحصر به فرد خودش را دارد. از مقایسه خود با دیگران، به خصوص ستارگان مد و سینما بپرهیزید.

۲- همه تمرکزتان روی زیبایی ظاهری نباشد به جای تمرکز بر زیبایی ظاهری بر کلیت خود به عنوان یک انسان تمرکز کنید. توانایی‌ها، استعدادها و ویژگی‌های شخصیتی‌تان را ارتقا ببخشید. فراموش نکنید زیبایی ظاهری تنها یک جنبه از وجود مرانه‌یاز نانه شماست.

۳- دیگران را از روی ظاهر قضاوت نکنید افراد دیگر را از روی ظاهرشان قضاوت نکنید و درباره ظاهر آن‌ها نظرات منفی ندهید.

۴- به سلامت جسم و روان خود اهمیت دهید زیبایی واقعی در سلامت بدن است. اگر به دنبال تناسب اندام، داشتن پوست بهتر و... هستید، این اقدامات را نه به عنوان یک روش برای زیبایی بلکه به عنوان راهی برای بهبود سلامت‌تان ببینید. ورزش کنید، رژیم غذایی متناسب داشته باشید، روش‌های افزایش اعتماد به نفس و شاد بودن را یاد بگیرید و اجازه ندهید استانداردهای کمال‌گرایانه رسانه‌ها و جامعه برای شما تعیین تکلیف کنند.

۵- قربانی یک فرهنگ غلط نشوید نکته پایانی این که طی چند سال گذشته در بسیاری از کشورها، متخصصان از شیوع اعمال زیبایی به منظور جوان‌سازی ابراز نگرانی می‌کنند؛ تزریق بوتاکس در افراد زیر ۳۰ سال، تزریق ژل برای خط لبخند زیر ۳۵ سالگی، کشیدن پوست در اوایل ۴۰ سالگی و... متخصصان، این استقبال از جوان‌سازی در سنین پایین را زنگ هشدار جدی در این زمینه در نظر می‌گیرند؛ چرا که نشانه‌های فرهنگی غلط در خصوص تبعیض علیه افراد مسن است. یادمان باشد در دیدگاهی که افزایش سن نوعی نقص در نظر گرفته می‌شود، همه قربانی هستیم؛ چرا که در بهترین حالت، ما جوانان امروزی هم بالاخره روزی پیر خواهیم شد و آن وقت با وجود همه تلاش‌هایمان برای پاک کردن نشانه‌های پیری، درگیر تبعیض علیه افراد مسن خواهیم شد و خواهیم دید که وقتی دیگران ما را به خاطر موی سفید و چروک صورت و افتادگی پلک، ناتوان، زشت و به در دخور در نظر می‌گیرند، چه تلخی عمیقی را تجربه خواهیم کرد.